

Megkezdődött az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálata

A vizek kártétele elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. XII. 26. Kormányrendelet értelmében a védekezésre kötelezett szervezetek feladata a védművek, azok műtárgyai és tartozékai, valamint a védekezési berendezések, gépek, eszközök rendszeres, éventéki felülvizsgálata.

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság összeállította a 2003. évi felülvizsgálati programját és szeptember 2-án megkezdődött az igazgatóság kezelésébe tartozó árvízvédelmi és belvízvédelmi, illetve a védekezéssel összefüggésben lévő egyéb létesítmények őszi felülvizsgálata.

A felülvizsgálatot megelőzően az erre a célra megalakított szakbizottságok ellenőrzik a műtárgyakat, szivattyútelepeket, gépészeti berendezéseket, védelmi központokat, az őrházakat, szertárakat és az ott elhelyezett védelmi anyagokat, eszközöket és felszereléseket. Ugyancsak ellenőrzik a vízrajzi informatikai és hírközlési létesítményeket és ezek működőképességét is.

Az árvíz- és belvízvédekezésre való felkészülés felülvizsgálatát a vízügyi igazgató által vezetett bizottság október 28–31. között és november 4–6. között végzi védelmi szakaszonként.

A bizottság felülvizsgálja az előző évi intézkedési tervben foglalt feladatok teljesítését, a szakbizottságok megállapításait, a védvonalon lévő, de nem igazgatósági kezelésű létesítményeket is. Megszemlél minden olyan létesítményt, amely a védelmi biztonságra, a védekezés eredményességére hatással lehet. Ellenőrzi a védelmi szakaszok dokumentumait és az örök felkészültséget is.

A felülvizsgálat kiterjed a magyar-román közös érdekeltsgű területekre is,

magyar területen szeptember 2–5. között, román területen október 14–17. között szemléli meg a bizottság az árvízvédelmi és belvízvédelmi létesítményeket, szivattyútelepeket, őrházakat és szertárakat. Munkatársaink részt vesznek az FVM, a vízgazdálkodási társulatok és az önkormányzatok kezelésében lévő művek felülvizsgálatán is.

Az árvíz- és belvízvédelmi művek felülvizsgálata november 14-én, a kiértékelő értekezleten fejeződik be, ahol összegezzük a felülvizsgálat megállapításait és megfogalmazzuk, intézkedési tervben rögzítjük azokat a feladatokat, melyeket a következő időszakban el kell végezni a Körös-vidék megfelelő biztonsága érdekében.

Köztisztviselői átsorolás

Az Alkotmánybíróság 61/2002. (XI. 28.) AB határozatában megállapította, hogy az Országos Vízügyi Főigazgatóság, valamint a vízügyi igazgatóságok feladat- és hatásköréről szóló 234/1996. (XII. 26) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdésének „akinek munkaviszonyára a közalkalmazottakról szóló jogszabályok rendelkezései az irányadók” szövegrésze, továbbá a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXII. Törvény végrehajtásáról szóló 24/1992. (XII. 2.) KHVM rendelet 1. számú melléklete I. rész cb.) pontja alkotmányellenes, ezért azokat megsemmisítette.

A Magyar Kormány a 2003. augusztus 13-i kormányülésen elfogadta az előterjesztést, mely a vízügyi igazgatóság dolgozóinak köztisztviselői jogállásával kapcsolatos alkotmánybírósági határozat teljesítéséről szól. Hatályba lépés napja az alkotmánybírósági döntés.

Az alkotmánybírósági határozat végrehajtásából fakadó feladatok haladéktalan megvalósítása érdekében a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, valamint a Vízügyi Országos Szakszervezet képviselői megállapodást kötö-

töttek, mely szerint az alkotmánybírósági határozattal érintett vízügyi dolgozók köztisztviselővé történő átsorolását 2003. november 15. napjáig el kell végezni.

A köztisztviselővé átsorolt munkavállalók az alkotmánybírósági határozat kihirdetésétől, az átsorolás végrehajtása között eltelt időre, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járó és számított rendszeres illetménykülönbözetre jogosultak, ha a megállapított új illetményük meghaladja közalkalmazottként kapott jövedelmüket. Jogosultak továbbá a fenti időtartamkor járó Köztisztviselői Törvény szerinti ruházati költségtérítésre és jubileumi jutalomra.

A megállapodás végrehajtásának értelmében a vízügyi igazgatók átsorolása megtörtént.

Bak Sándor, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója 2003. október 1-jén köztisztviselői kinevezést kapott és esküt tett.

A vízügyi igazgatóságnál a – jogszabályok szerint köztisztviselőnek minősülő – dolgozók kinevezése 2003. november 1-jéig megtörténik.

Tokaji Istvánné

Maros hordalékkúp felszín alatti vízkészletéről

Bevezetés

A Maros hordalékkúp vízkészlete DK-Magyarország legfontosabb ivóvízforrása, Békés megye regionális- és helyi közüzemi vízműveinek vízbázisa. A hordalékkúp vízkészlete jelenleg vízhasználatokkal erősen igénybevett. A korábbi vizsgálati eredmények alapján időszakos tilalom elrendelése vált szükségessé, így az alacsonyabb prioritású, nem ivóvíz-ellátási célú (mezőgazdasági öntözési) vízigények elutasításra kerültek. A tilalom a területen élő lakosság körében feszültségeket eredményezett.

A területi vízgazdálkodási, államigazgatási feladatok végzéséhez ezért fontosá vált a rendelkezésre álló legújabb adatok, információk felhasználásával, a korábbi vizsgálatok értékelése, a vízkészlet számítások pontosítása, illetve a kihasználtság újra értékelése.

Az új vizsgálat előkészületei és lefolytatása

2001. év végén indult a „Maros hordalékkúp felszín alatti vízháztartása” című K+F munka, melynek során az Országos Vízügyi Főigazgatóság szakmai és anyagi támogatásának birtokában – az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (ATIVIZIG) szakmai bevonásával – a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖVIZIG) megbízást adott a VÖLGYESI MÉRNÖKIRODA Hidrogeológiai Szolgáltató Kft-nek a tervezésre, a szükséges vízföldtani modellezés és a vízháztartási vizsgálat elvégzésére.

A munka első két ütemében megvalósult a korábbi vizsgálatok kritikai értékelése, az adatgyűjtés, valamint a vízföldtani (szivárgáshidraulikai) modell felépítése.

A vizsgálatok során kiderült, hogy a korábban feltételezett folyamatos talajvízszint, illetve rétegvíz nyomásszintek csökkenése megállt és a meteorológiai viszonyok változásait követve, emelkedések tapasztalhatók.

A vízháztartási vizsgálat befejező harmadik üteme 2003. márciusában – a vízügyi ágazat egyik felszín alatti vizes központi beruházása keretében – valósult meg. Ebben a fázisban különböző időjárási viszonyok között, különböző vízkitermelési változatok mellett, meghatározásra került azokat hatása a talajvízszintre, illetve a rétegvíz nyomásszintjére.

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási művek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet meghatározza a vízbázisok kapacitását. A rendelet szerint a vízbázis kapacitása, az a folyamatosan kitermelhető vízmennyiség, melynek kitermelése következtében fellépő környezeti hatásokat az érintettek elfogadják.

Hosszas szakmai, szakértői egyeztetések után, a modellezés során környezeti

korlátként a víztermelések hatására előálló – a terület vízkitermelések nélküli, természetes talajvízszint változásához viszonyított – legfeljebb 50 cm többlet talajvízszintsüllyedés lehetősége szolgált. Ez a többlet talajvízszintsüllyedés csak a modellezett térrész egyetlen pontjában alakulhat ki. Ettől a „központtól” távolodva a víztermelések hatására a többlet talajvízszint süllyedés egyre kevésbé mutatkozik meg.

Az Európai Unió jogharmonizáció keretében elkészült és kiadásra került a vizsgálat szempontjából egy másik fontos jogszabály, az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet. A jogszabály megadja, hogy a szolgáltatott ivóvíz különösen arzén (10 g/l) és ammónia (0,5 mg/l) tekintetében szigorúbb minőségi követelményeknek, az egyes települések tekintetében 2006., illetve 2009. végéig meg kell felelni.

Ezért időközben elkészült Békés Megye Ivóvízminőségjavító Programja. Az egyik műszaki megoldás a nagyarányú komplex vízkezelési technológiák telepítése. A másik megoldás a további jó minőségű felszín alatti vízkészlet feltárása és kitermelése, illetve átvezetése a kedvezőtlenebb adottságú területekre, és ehhez kapcsolódóan kisebb volumenű vízkezelési technológiák telepítése. Ez a feladat csak a Maros hordalékkúp D-i területének vízkészletéből, annak továbbterhelésével valósítható meg.

Jelenleg folyik három új reménybeli vízbázis, Kunágota, Kaszaper és Elek-D-II. kutatása. Ezek feltárásával és kiaknázásával lehetőség nyílik a hosszú távon olcsóbb (alacsonyabb fenntartási költségigényű)

megoldás megvalósítására, ezáltal a jogszabályokban rögzített ivóvíz igények kielégítésére.

Összegzés, eredmények

A Maros hordalékkúp legújabb vizsgálata megállapította, hogy a hordalékkúp területéről, a korábbiakban meghatározottnál nagyobb vízmennyiség termelhető ki. A jövőre nézve megállapítható az is, hogy száraz időjárási viszonyok közepette, a felvett környezeti korlátot (az 50 cm többlet talajvízszintsüllyedés) figyelembe véve, az ivóvízminőségjavító programhoz kapcsolódó, további ivóvíz beszerzési igények kielégíthetők. Ezen kívül korlátozott mértékben, egyedi elbírálást követően van lehetőség az egyéb vízigények (egyedi víz-ellátás, állattartó telep, öntözés, stb.) kielégítésére. Ezek a vízigények azonban nem haladhatják meg az 5–25 m³/nap vízmennyiséget. A Maros hordalékkúp területén nagyüzemi mezőgazdasági öntözésre, felszín alatti vízkészletből továbbra sincs lehetőség.

A munka során kijelölésre kerültek olyan talajvízszint észlelő referencia kutak, amelyek vízszintjének észlelésével, követhetővé válik a Maros hordalékkúp vízkészletének időjárás függő nyomás állapot változása. Az új vízföldtani modellezés eredményeire és a folyamatos vízszintek (víznyomás szintjeinek) észlelésére támaszkodva lehetővé vált, a terület hidrogeológiai adottságainak hatékonyabb és biztonságosabb kihasználása, valamint a szakmailag megalapozottabb területi, felszín alatti vízkészletgazdálkodási és államigazgatási feladatok elvégzése.

Dina Gábor
csoportvezető

Magyar–román PHARE CBC Közös Kisprojekt

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál, valamint a Tiszántúli (Debrecen) Vízügyi Igazgatóságnál folyamatban lévő PHARE CBC projekt, a Körös-völgy árvízvédelmének fejlesztése munka már a megvalósítás és a kivitelezés fázisában tart. Az építési munka, a Kettős-Körös jobb parti töltésének erősítése megkezdődött, a műszerbeszerzésekre vonatkozó tenderkiírás szeptemberben megjelent. A pályázatok értékelése november 3-án lesz.

Az igazgatóság most ismét PHARE pályázati pénzeket szeretne igénybe venni árvízvédelmi fejlesztési célra, egy új pályázati alapról, ezért pályázott a 2001–2002-es Magyar–Román PHARE CBC Közös Kisprojektek Alapra.

A Közös Kisprojektek Alap (ISDF) átfogó célja a kisméretű, határon átnyúló természetű közösségi fejlesztések támogatása. A végső cél, hogy a helyi és regionális hatóságok a határ menti régiókban közös

projekteket fejlesszenek ki és valósítsanak meg. Magyarországon Csongrád, Békés, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék, Románia területén pedig Temes, Arad, Bihar és Szatmár megyék területén lévő szervezetek pályázhatnak, amennyiben határon túli projekt partnerrel rendelkeznek.

A magyar–román határ menti vízügyi igazgatóságok (Gyula, Debrecen, Nyíregyháza, Szeged) képviselői július 29-én közös megbeszélésen egyeztették a pályázattal kapcsolatos alapelveket, stratégiát és kidolgozták a pályázati tematikát. Valamennyi igazgatóság a saját romániai partnerszervezetével együtt, de külön-külön önálló pályázatot készít a magyar–román határvízi kapcsolatok és az intézményi együttműködés fejlesztésére, valamint a védelmi rendszer hatékonyságának javítására.

(Folytatás a 3. oldalon)

Építési műszaki ellenőri képzés

Az építési műszaki ellenőrök tevékenységéről szóló 158/1997. (IX. 26.) Kormányrendelet az építési műszaki ellenőri feladatok elvégzését tanfolyamhoz és szakterülethez igazodóan szakvizsgához kötötte.

A törvénynek való megfelelés igazgatóságunkat is feladatok elé állította:

Biztosítani kellett a személyi kört érintő kijelölést, a szakvizsga feltételeként meghatározott felkészítő tanfolyam helyi megszervezését, a lebonyolításában való közreműködést.

Az oktatási intézményekkel folytatott többszöri egyeztetés, módosítás után végül is 2003. március 22.–július 7. között a három különböző időpontban és helyszínen folyó felkészítő tanfolyamon összesen 32 fő vett részt, a vízügyi építési, épület (magas-mély), valamint hírközlési szakterületen.

A vízügyi szakterületre előírt építési műszaki ellenőri képzésre jogosult intézmény – különös tekintettel a vízügyi ágazat speciális ismereteinek oktatására – a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Rt. volt.

Kérésünkre a kötelezően előírt 100 órás tanfolyamot kihelyezte igazgatóságunkhoz, melyen 24 szakirányú felsőfokú és 6 fő nem szakirányú felsőfokú, illetve szakirányú középfokú végzettségű hallgató vett részt 2003. március 22. – május 26. között péntek délután és szombati napokon.

A tanfolyammal kapcsolatosan felmerült költséget az igazgatóság vállalta, a tanfolyam zavartalan lebonyolításához szükséges tárgyi – technikai feltételeket, esetenként saját szaktanárokat, valamint folyamatos koordinációt biztosítottuk.

A nem szakirányú felsőfokú, valamint szakirányú középfokú végzettséggel rendelkezők további 50 órát kitevő kiegészítő tanfolyamon vettek részt Budapesten a VITUKI Rt.-nél.

A vizsgáztatást, a vizsgabizonyítványok kiállítását és kiadását szintén ezen intézmény végezte. Amikor a TISZTELT

OLVASÓ ezen sorokat olvassa – a műszaki ellenőri szakvizsga letételére kötelezettek – már sikeres szakvizsgát tettek.

A szakvizsga értékelése során a vizsgabizottság vezetője külön köszönetet mondott a szakvizsgára való igen jó felkészülésért, a folyamatos koordinációs munkáért.

A helyszíni értékelés során tudatták velünk, hogy az általuk lebonyolított előző tanfolyamok eredményével összehasonlítva, összességében a gyulai tanfolyam eredményét tartották a legjobbnak.

Íme a tanfolyamot és szakvizsgát tettek névsora:

1. Bányai Géza	Vízrend. és Vízhasz. Osztály
2. Cserkúti András	Vízrend. és Vízhasz. Osztály
3. Dénes György	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
4. Dina Gábor	Víziközmű Osztály
5. Farkas István	Szarvasi Szakasztechnikus
6. Faulháber Antal	Műszaki Biztonsági Szolgálat
7. Frolyó Miklós	Vízrend. és Vízhasz. Osztály
8. Galbáts Zoltán	Műszaki Igazgató h. főmérnök
9. Gyimesi György	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
10. Habóczy Sándor	Vízrend. és Vízhasz. Osztály
11. Hack Ferenc	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
12. Kendrella János	Vízgazdálkodási Osztály
13. Kisházi Péter Konrád	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
14. Kopcsák András	Gyulai Szakasztechnikus
15. Kovács Ákos	Gyulai Szakasztechnikus
16. Kőváriné Szabó Erzsébet	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
17. Kurucz András	Gyulai Szakasztechnikus
18. Luczi Gergely	Vízgazdálkodási Osztály
19. Lukács Béla	Vízgazdálkodási Osztály
20. Megyeri László	Vízrend. és Vízhasz. Osztály
21. Nagy Sándor	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
22. Oláh István	Beruh. és Vagyongazd. Osztály
23. Oláh Lajos	Víziközmű Osztály
24. Petróczky Edit	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
25. Reményi Zoltán	Beruh. és Vagyongazd. Osztály
26. Réti László	Víziközmű Osztály
27. Szabó János	Vízrend. és Vízhasz. Osztály
28. Szabó János Elemér	Árvízüv. és Folyószab. Osztály
29. Valastyán László	Szeghalmi Szakasztechnikus
30. Varga Melinda	Vízgazdálkodási Osztály

Schiffert András magasépítési ügyintéző a Debreceni Egyetem Műszaki Főiskolai Kar által a Csaba – College szervezésével indított felkészítő tanfolyamot végezte el és 2003. május 24-én sikeres szakvizsgát tett építési műszaki ellenőr II. épület (E), valamint mélyépítési műtárgyak (M) szakirányból.

Ezen időszak alatt *Czédli Béla* hírközlési ügyintéző a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Mérnök-továbbképző Intézet által indított építési műszaki ellenőri, hírközlési szakirányú tanfolyamot végezte el és a hírközlési szakterületre érvényes szakvizsgát tett jeles eredménnyel.

Megköszönöm minden munkatársamnak azt az aktivitást, melyet az egész képzési idő során tapasztaltam. Kívánom, hogy a megszerzett ismereteket a gyakorlatban is sikeresen hasznosítsák.

Tenkei László
tanfolyam felelős

Magyar–román PHARE CBC Közös Kisprojekt

(Folytatás a 2. oldalról)

A pályázati anyag előkészítésének utolsó mozzanataként a gyulai és a nagyváradi vízügyi igazgatóság munkatársai – *Bak Sándor* igazgató, *Galbáts Zoltán* műszaki igazgatóhelyettes főmérnök, *Petróczky Edit* programmenedzser, valamint *Mitruț Tentis* igazgató és *Pop Eugen* programmenedzser – augusztus 8-án Gyulán találkoztak, ahol az intézmények vezetői kölcsönösen aláírták a pályázati partnerségi nyilatkozatot.

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság által benyújtott „Magyar-román határvízi kapcsolatok fejlesztése a Körös-völgyben” című pályázat teljes projekt költsége 56.658 EUR, melyből 49.995 EUR a megpályázott PHARE támogatás. A fennmaradó 6.663 EUR-t, mint saját hozzájárulást biztosítjuk.

Az egy évre tervezett közös projekt keretében – összhangban a Magyar-Román Vízügyi Műszaki Vegyesbizottság XIV. ülésén született megállapodással- korszerűsíteni kívánjuk a Magyar-Román Árvízvédekezési Szabályzat mellékleteit és a vízkárelhárításban résztvevő szakemberek szakmai csereprogramjára révén fejleszteni kívánjuk az intézményi együttműködést.

A benyújtott Magyar–Román PHARE CBC Közös Kisprojekt pályázatról várhatóan 2003. novemberében lesz döntés.

Cserkúti Andrásné – Petróczky Edit

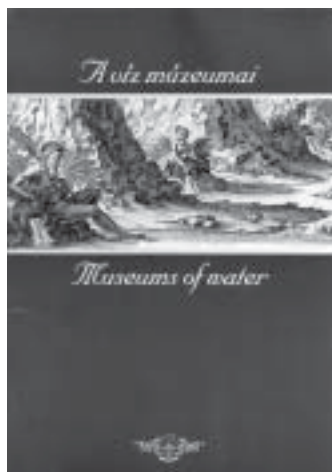
Családi Nap a Szanazugban

szeptember 6.

Könyvajánló

Képzeletünkben a magyar táj arculatához elválaszthatatlanul hozzátartoznak a vizek, folyó- vagy patakpartok, kisebb-nagyobb tavak, vizenyős területek. Emlékeinkben a vizes táj legtöbbször kellemes élményekkel kapcsolatos, ami nem véletlen, hiszen az embert valami megmagyarázhatatlan, ősidőktől való vonzódás köti a vizekhez. Életének könnyítése, javainak megtermelése, illetve biztonsága érdekében azonban hozzányúlt az őt körülvevő természeti tájhoz: erdőket irtott és telepített, vizeket szabályozott, de malmokat, szökőkutakat, vízvezetéket épített, feltörte a földeket, de szántókat, veteményes kerteket hozott létre. A megélhetéséért vívott állandó küzdelmében mindenkor fontos helyet foglaltak el a vizek.

E küzdelem mindennapjainak, történetének állítanak emléket az országban található vízi múzeumok, kiállítások, bemutatóházak és gyűjtemények.

Talán a legismertebb közülük az esztergomi Duna Múze-

um, amely 2001–2003-ban nem csak magyarországi Év Múzeuma kitüntető címet nyerte el, de az európai múzeumok nagy tömegéből is kiemelkedve, állandó kiállításának nemzetközi különdíjával közfigyelmet keltett. De nem minden bemutató található olyan szép barokk épületben, mint a Duna Múzeum. Sőt! Többségük nem városban, vagy településen, hanem a természet lágy ölén, ott, ahol feladatát ellátta, egy-egy régi szivattyútelepen, vagy gátórházban található. Ezek a műszaki építmények ugyan kikoptak már a napi használatból, de végérvényes belakták magukat a tájba, a vizek partjára. Őrzik a vízrajzilag oly egyedülálló hazai táj lenyomatát, emlékez-

tetnek az egyes régiók vízi életének sajátosságaira.

Napjainkban többször felmerül a kérdés, mi az az érték, amit a magyarság magával visz az európai népek, nemzetek közösségébe? A válasz nem is olyan egyszerű, de a sokféle érték között biztosan ott sorakoznak azok a tapasztalatok, szellemi és tárgyi emlékek, amelyeket a Kárpát-medencében megtelepedett magyar nép a vizekkel kapcsolatban szerzett és alkotott.

Az egységes állami vízgazdálkodás megszervezésének ötvenedik évfordulóján ezzel a kiadvánnyal tisztelgünk a vízi múltunk emlékei előtt.

2003. augusztus

Dr. Váradi József
vízügyi helyettes államtitkár

EZ TÖRTÉNT

Események a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság életéből az elmúlt 50 évben

Műbörtömlős öntözőberendezési kísérlet kezdődött az igazgatóságnál.

Megkezdődött Békés Megye komplex vízrendezésének előkészítő tervezési munkája. A megye egészére kiterjedő műszaki tanulmány 1975-re készült el.

666), elsősorban vízrajzi feladatok ellátására.

A Körösök árhullámainak előrejelzésére kidolgozásra került a többváltozós modell számítógépes alkalmazása.

Megalakult – a vízrajzi tevékenység decentralizálására vonatkozó OVH Elnöki Kollégiumi határozat alapján – a Vízrajzi Csoport.

1976:

Elkészült a Mérgesi árvízi szükséggtározó.

Megkezdődött a Fehér- és Kettős-Körös bal parti töltéserősítése. A fejlesztési program 1990-ben fejeződött be.

Megkezdődött a vízrajzi észlelőhálózat decentralizálása és 1983-ig a mérőállomások az igazgatóság kezelésébe kerültek.

A 100 éves Pikó János gátort köszöntöttek az igazgatóságnál.

1977:

Július 15-én ünnepélyes keretek között a Gyulai Vár lovagtermében állandó vízügyi kiállítás nyílt.

December 9-én ünnepélyesen átadták a Körösladányi duzzasztóművet.

Megkezdődött a Maros hordalékkúp felszín alatti ivóvízbázis kutatása, mely 1983-ig tartott.

Fenekgát épült a Fehér-Körösön a Gyulai tús gát fölé.

Megjelent a KÖVIZIG Vízrajzi Évkönyve a VIZIG-ek között elsőként.

1978:

December 31-én többszöri társulati egyesülések után megalakult a Körösi Vízgazdálkodási Társulat és a Körös-Berettyói Vízgazdálkodási Társulat.

Ebben az évben volt a KÖVIZIG területén a legnagyobb öntözőkapacitás, amikor 30.010 hektár öntözőterületet tartottak nyilván.

Elkészült Békés megye távlati vízgazdálkodási koncepciója (1976–1990).

Az igazgatóság által kifejlesztett úszó nádvágó bemutatásra került a Budapesti Nemzetközi Vásáron.

Földrengés rázta meg az igazgatóság területét. Epicentruma Békés városa volt.

1979:

Februárban Nagykamarás belterületén 100 lakóépület rongálódott meg és 15 épületnél kilakoltatásra került sor a belvíz miatt.

Belvízi elöntési maximum volt az igazgatóság működési területén (560 km²).

Befejeződött a Mályvádi árvízi szükséggtározó teljes kiépítése.

Védetté nyilvánították a Hármaskörös hullámterében lévő Körös-völgyi Természetvédelmi területet (Békés és Szolnok megye).

Elkészült az Élővíz-csatorna komplex vízgyűjtő-fejlesztése című tanulmány.

1980:

Április 4-én az árvízvédelmi rendszer megvalósításában végzett kiemelkedő munkájáért Állami-díjban részesült Gyöngyösi Lázár.

Árvíz a Körösökön. Július 26-án megnyitották a Halaspusztai-, július 28-án a Mérgesi árvízi szükséggtározókat. Július 28-án a Kettős-Körös jobb parti töltése Hosszúfoknál átszakadt, és az árvíz elöntött 105 ezer hektár területet.

Üzembe helyezték az Élővíz-csatorna torkolatánál a Békés III. szivattyútelepet.

1970:

Árvíz a Körösökön és a Berettyón, mely 40–112 cm-rel haladta meg az addig észlelt legmagasabb vízállásokat.

Június 13-án az árvíz miatt mintegy 45 ezer embert telepítettek ki a Fekete-Sebes-Körös és Berettyó térségéből.

Június 14-én a romániai fehér-körösi töltésszakadás miatt 10 km² árvízi elöntés keletkezett a Deltában. Megnyitották a Kutas vésztározót is.

Június 15-én 16 ezer ember dolgozott egyidejűleg a Körösök menti árvízvédekezésen.

1971:

Márciusban súlyos belvíz keletkezett Nagykamarás térségében. A belterületet a Tulkánéri-csatorna lezárásával és 3,3 km hosszúságú árapasztó csatorna építésével lehetett mentesíteni az elöntéstől.

Az öntözés-üzemeltetési tevékenységet a TRVV Vállalat vette át.

Megkezdődött a Fekete-Sebes-Körös közötti lokalizáló töltés építése a magyar-román országhatár mentén.

1972:

Január 1-jén megalakult a Területi Vízügyi Felügyelet.

X alakú előregyártott elemes burkolat készült az Élővíz-csatorna Gyula belterületi szakaszán a VIZIG és a város 50–50%-os költségvisselésével.

1973:

Január 1-jétől igazgatóságunk területe megnövekedett a Szarvasi Szakasmérnökség területével és a Berettyó folyó jobb parti töltésének alsó szakaszával.

Októberben 6 iraki mérnök érkezett egy hónapos tanulmányútra igazgatóságunkhoz.

1974:

Január–február hónapban a Sebes-Körös teljes hazai szakaszán tömegesen jelent meg a fonalas szennyvízgomba. A vízmennyiségtől függően naponta 40–90 tonna szennyezés vonult le. A szennyezés 1975-ben is megismétlődött.

Júniusban a Fehér-, Fekete-, Kettős-Körösön az 1970 évi legmagasabb vízállásokat 30–68 cm-rel meghaladó árvíz vonult le. Június 15-én a Delta vésztározót megnyitották.

Július 19-én avatták fel a Hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeumot, a Tiszántúl első ilyen létesítményét.

A tragikus kimenetelű Békés megyei metángázrobbanások miatt országos intézkedések sorozata kezdődött a felszín alatti vizek gáztartalmának megismerésére és eltávolítására.

1975:

Megtörtént az első számítógép beszerzése (EMG

Hidrológia

A hegyvidéki területen július hónapban, kis megszakításokkal szinte állandó esőzést tapasztalhattunk, augusztusban csak elvétve fordult elő kis mértékű csapadék hullás. Nagyobb mennyiségű csapadék (10 mm feletti) július 5-én, 18-án, 25-én, 30-31-én volt.

A júliusi csapadék ellenére folyóink felső szakaszainak vízszintje kisvízes tartományban maradtak, igen kis mértékű vízállás-ingadozás fordult csak elő. A Berettyó legfelső szakaszán új LKV szint alakult ki – 146 cm volt Szilágynagyfalunál. Augusztus hónapban a felső területeken a vízszint tovább csökkent, így a Fehér-Körösön, Honcótól újabb jelentkezett a korábbi – 42 cm-s LKV érték, a Berettyón, Szilágynagyfalunál az előző hónap rekord érték ismételtén változott és elérte a – 153 cm-s legkisebb vízállást.

Duzzasztóműveink folyamatosan üzemeltek. Az üzemi vízszintet július hónapban még tudták tartani, viszont augusztus hónapban már kis mértékű vízszint csökkenést észlelhettünk, mely a Kettős-Körösön a Békési duzzasztónál volt a legjelentősebb, 48 cm. A Gyulai duzzasztómű a Fehér-Körösön érkező víz túlnyomó részét az Élővíz-csatornába terelte. A Békésszentandrási bögében a Tiszából átvezetett víz elegendő volt a vízszint tartására, a vízigények kielégítésére, emellett folyamatosan 20 m³/s feletti mennyiség leadására. A Kettős-Körös alsó, valamint a Hármaskörös felső szakaszán nagyon kis vízsebességek alakultak ki.

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke július 31-én: (m³/s)

Fehér-Körös,	Gyula	0,100
Fekete-Körös,	Sarkad-Malomfok	1,30
Kettős-Körös,	Békés	0,968
Sebes-Körös,	Körösszakál	7,28
Sebes-Körös,	Körösladány	6,30
Berettyó,	Szeghalom	4,85
Hármaskörös,	Gyoma	7,16
Hármaskörös,	Kunszentmárton	27,3

A tiszai vízátervezés folyamatos volt a két hónap alatt. Augusztus 31-én a Keleti főcsatornából Bakonszegnél 2,13 m³/s, a Hortobágy-Berettyó főcsatornán Ágotánál 13,4 m³/s, a Nagykunsági főcsatorna keleti ágán Túrkevénnél 12,4 m³/s, nyugati ágán Ócsodnál 2,20 m³/s vízmennyiség érkezett.

Kurilla Lajos

Vízminőség

Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján. A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség és a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2003. július 1. – augusztus 31. Mintaszám: 4-5

Mintavételi hely	A.	B.	C.	D.	E.
Fehér-Körös Gyulavári 9,3 fkm	III	III	II	III	II
Fekete-Körös Sarkad 16,1 fkm	III	II	II	III	II
Kettős-Körös Békés d.f. 116,7 fkm	IV	II	-	II*	II
Kettős-Körös M.berény kh. 103,9 fkm	III	IV	III	III	II
Sebes-Körös Körösszakál 59,4 fkm	III	III	III	III	I
Sebes-Körös K.ladány 10,10 fkm	III	III	-	II*	II
Hármaskörös Gyoma 79,3 fkm	III	III	II	III	III
Hármaskörös B.szentandrási 48,0 fkm	III	III	-	III	I
Hortobágy-Berettyó Mezőtúr 6,4 fkm	IV	V	II	IV	II
Élővíz-csatorna Veszely 24,2 fkm	III	III	-	II*	II
Élővíz-csatorna Békés tork.	V	IV	IV	II	II

Jelmagyarázat:

A csoport: az oxigénháztartás jellemzői
 B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői
 C csoport: mikrobiológiai jellemzők
 D csoport: mikroszennyezők toxicitása
 E csoport: egyéb jellemzők

I. osztály: kiváló víz
 II. osztály: jó víz
 III. osztály: tűrhető víz
 IV. osztály: szennyezett víz
 V. osztály: erősen szenny. víz

* szerves mikroszennyezők vizsgálata nélkül

Július, augusztus hónapban az igazgatóságunk területén rendkívüli szennyezés nem történt. Július 16-án a Gyomaendrődi Önkormányzat tulajdonában és kezelésében lévő Torzsási- holtágon történt kisebb mérvű halpusztulás.

Dr. Vasas Ferencné

Hidrometeorológia

Július hónapban tovább folytatódott a száraz és meleg időjárás. Napközben 25 °C és 37 °C közötti, míg a hajnali órákban 12 °C és 21 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltunk. A havi középhőmérséklet 23,1 °C volt, amely 1,3 °C-al magasabb a sokéves átlagnál.

Az igazgatóság területén átlagosan 51,7 mm csapadék hullott, igen szélsőséges területi és mennyiségi elosztásban.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 138,6 mm-t – Körösszakálban mérték, míg a legkevesebb csapadék – 8,8 mm – Csabacsúdon hullott.

Júliusban mérhető csapadékot 17 alkalommal regisztráltunk.

Területünkön 2002. november 1. és 2003. július 31-e közötti időszakban, átlagosan 333,1 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely 64,8 mm-el alacsonyabb az erre az időszakra jellemző mennyiségnél.

Július hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag alatt (40–60 cm) helyezkedett el. A száraz időjárás következtében a vízszintekre továbbra is a süllyedő tendencia jellemző. A hónap folyamán a talajvíz a terepszint alatt 210–510 cm között ingadozott.

Augusztus hónapot száraz, az évszakhoz képest lényegesen melegebb időjárás jellemezte.

Napközben 26 °C és 38 °C közötti, míg a hajnali órákban 11 °C és 25 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltunk. A havi középhőmérséklet 24,5 °C volt, amely – jól – 3,4 °C-al magasabb a sokéves átlagnál.

A hónap folyamán 22 napon keresztül mértünk 30 °C feletti hőmérsékleteket.

Az igazgatóság területén átlagosan 9,7 mm csapadék hullott. A csapadék zöme 31-én esett, igen szélsőséges területi elosztásban.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 18,8 mm-t – a Békési duzzasztónál mérték, míg a legkevesebb csapadék – 3,5 mm – Körösszakálban hullott.

Augusztusban négy nap volt, amikor mérhető csapadékot regisztráltunk.

Területünkön 2002. november 1. és 2003. augusztus 31-e közötti időszakban, átlagosan 342,8 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely 104,5 mm-el elmaradt az erre az időszakra jellemző értéktől.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása az alábbi:

	nov.	dec.	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	össz.
sokéves átlag (mm)	46,8	39,0	29,3	29,8	33,3	45,0	56,7	65,8	52,5	49,4	447,3
tárgyi időszak (mm)	34,6	42,2	79,3	42,4	6,9	23,5	33,5	19,0	51,7	9,7	342,8
eltérés az átlagtól (mm)	-12,2	+3,2	+50,0	+12,6	-26,1	-21,5	-23,2	-46,8	-0,8	-39,7	-104,5

Augusztus hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag alatt (60–80 cm) helyezkedett el. A száraz időjárás következtében a vízszintekre továbbra is a süllyedő tendencia jellemző. A hónap folyamán a talajvíz a terepszint alatt 264–515 cm között ingadozott.

Török Jánosné

F.: KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA 1. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
hírlevél

Kiadó: Körös Vidéki Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató

Szerkesztő: Cserkúti Andrásné

5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407 E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu

Megjelenik havonta 600 példányban

Kiadványyszerkesztés: Kovács Sándor. Nyomatás: Rotapress Bt. Gyula, telefon: 06-60/301-522